

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

S. Avrel. Avgvstini Confessionvm Libri X

Augustinus, Aurelius

Coloniae, 1646

Cap. X. Æternam veritatem omnium artificem, mole magnam non esse, &
Deum ipsum esse, divina inspiratione tandem didicit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10120

nam attulerunt, cum magno Ecclesiæ bono. Hic exemplum quoque S. Pauli affert, qui versibus Poetarum usus reperitur.

C A P. X.

*Eternam veritatem omnium artificem,
mole magnam non esse, & Deum ipsum
esse, divina inspiratione tandem di-
dicit.*

1. **E**t inde admonitus redire ad memet ipsum, intravi in intima mea duce te: & potui, quoniam factus es adjutor meus. Intravi, & vidi qualicunque oculo animæ meæ, supra eundem oculum animæ meæ, supra mentem meam, lucem Domini incommutabilem: non hanc vulgarem & conspicuam omni carni, nec quasi ex eodem genere grandior erat, tanquam si ista multo multoque clarius claresceret, totumque occuparet magnitudine. Non hoc illa erat, sed aliud, aliud valde ab ipsis omnibus. Nec ita erat supra mentem meam, sicut oleum super aquam, nec sicut cœlum super terram, sed superior, quia ipsa fecit me, & ego inferior, quia factus sum ab ea. Qui novit veritatem, novit eam, & qui novit eam, novit æternitatem. *a* Caritas novit eam.

2. O æterna veritas, & vera caritas, & cara æternitas! Tu es Deus meus, tibi suspiro die ac nocte. Et cum te primum cognovi, tu assumpsisti me, ut viderem esse, quod viderem, & nondum me esse, qui viderem. Et reverberasti infirmitatem aspectus mei, radians in me vehementer, &

L 3 con-

contreiui amore & horrore. Et inveni me
longe esse à te in regione dissimilitudinis,
tanquam audirem vocem tuam de excelsō:

b Cibus sum grandium , cresce , & mandu-
cabis me : nec tu me in te mutabis , sicut
cibum carnis tua , sed tu mutaberis in me.

Ps. l. 38.
12.

Et cognovi , quoniam propter iniquitatem eru-
disti hominem , & tabescere fecisti , sicut araneam ,
animam meam. Et dixi : Nunquid nihil est
veritas, quoniam neq; per infinita locorum

Exod. 3.

spacia diffusa est ? Et clamasti de longin-
quo : Imo vero , ego sum , qui sum. Et audivi ,
sicut auditur in corde , & d non erat prorsus ,
unde dubitarem. Faciliusque dubitarem vi-

Rom. 1.
20.

vere me , quam non esse veritatem , quæ per
ea , quæ facta sunt , intellecta conspicitur.

N O T .

a Caritas novit eum) plus enim quavis ingenii sub-
tilitate, ad notitiam Dei confert amor Dei. Hic
quia carebat Augustinus , longe à gratia divina ,
in regione peccati exulans : ideo hoc solum vi-
dit , se non esse dignum , qui videret lucem in-
acessibilem. Contremuit tamen amore quodam
imperfecto tantæ bonitatis , & tremore maje-
statis , quam peccatis suis offensam merito time-
bat. Beati mundo corde , illi enim apti sunt ad De-
um videndum.

b Cibus sum grandium) qui generoso animo volu-
ptatem spernunt , & vanitatem calcant. (Cresce)
amore & proposito melioris vitæ , (& manduca-
bis me) per cognitionem mei. (Nec tu me in te mu-
tabis sicut cibum carnis tua) quo alitur corpus (sed
tu mutaberis in me) per imitationem & similitudi-
nem amoris. Eadem sane voce alloquitur Deus
corda omnium , qui veritatem sciunt , & non-
dum faciunt.

c Nunquid nihil est veritas ? Tandem post tenebras
longissimi & capitalis erroris , quo S. D. Deuin
putabat esse corporeum , lux illi incorporeæ ve-
ritatis affulsit , dum sic aduersus omnia sensuum
phan-

phantasmata conclusit, Deus veritas est (id enim ab ipso Deo Augustinus audivit, sicut auditur in corde) Veritas per nulla locorum spatha diffunditur, ergo Deus mole magnus non est. Si veritas corporea est, erit & divinitas.

- d Non erat prorsus unde dubitarem? Et hic Sextus est gradus S. D. ad perfectam veritatis Catholica agnitionem: intelligere Deum esse incorporeum. Assentior I. i. virte autem Cornelio Lancelloto, internum illud Dei responsum: *Imo vero ego sum, qui sum, fuisse veram revelationem, divinitus Augustino factam;* quae non aliter corporea phantasmata, quam sol nebulam discussit: & nec dubium quidem, de incorporeis summæ veritatis ac divinitatis natura, reliquit.

V S V S.

- I. Advertens S. D. evanuisse superbos Platonicos, inde ad seipsum rediit, spreta stulta illorum Sapientia. Quare Deus elevavit illius mentem ad lucem incorpoream & increataam, qualem nunquam nec sensu, nec intellectu perceperat. Ita nempe contemptus sapientiae humanæ attollit ad divinam.

C A P. XI.

Creaturas nec omnino esse, quia Deus non sunt, nec omnino non esse, quia à Deo sunt.

- I. E T inspexi cætera infra te, & vidi nec omnino esse, nec omnino non esse. Esse quidem, quoniam abs te sunt: non esse autem, quoniam id, quod es, non sunt. Id enim vere est, quod incommutabiliter manet. *Mihi autem inhærere Deo bonum est:* quia si Psal. 7. 23. non manebo in illo, nec in me potero. Ille ^{23.} autem in se manens innovat omnia. Et Dominus ^{Sap. 7. 17.} Psa. 15. 2. meus es, quoniam bonorum meorum non eges.

L 4 V S V S.